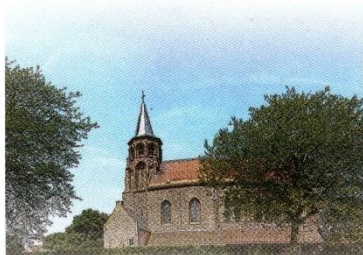

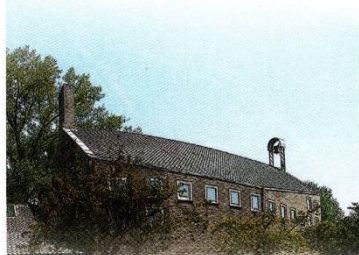

VIEREN LEREN EN DIENEN

Met inzet van talenten, vermogen, middelen naar een nieuwe bestuurlijke verantwoordelijkheid en beleidsvorming vanuit de wijkgemeente

Abdijskerk

Bosbeskapel

Shalomkerk

10 JANUARI 2021

ADVIES BELEIDSADVIESCOMMISSIES PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE ZUIDWEST

aan

KERKENRAAD PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE ZUIDWEST

Deel I Tussenrapport beleidsadviescommissie aan kerkenraad Zuidwest

Voorwoord

De beleidsadviescommissie is in het najaar van 2019 aan haar werkzaamheden begonnen. De wijkkerkenraad heeft de commissie een ruime opdracht meegegeven: **het aanreiken van een advies over de wijze waarop de wijkgemeente na 2025 tot een sluitende begroting kan komen**. De directe aanleiding was het besluit van de Algemene Kerkenraad om de wijkkerkenraden meer verantwoordelijkheid te laten dragen voor het financieel beheer van de eigen wijkgemeente.

De beleidsadviescommissie heeft gekozen voor twee verschillende invalshoeken:

- **De missie van en de perspectieven van onze wijkgemeente.** Hiermee komen we in de sfeer van vragen als ‘waartoe zijn we op aarde?’ en ‘wat is van waarde om voort te zetten?’.
- **De mensen en middelen van de wijkgemeente.** Hierbij gaat het om de leden en uiteindelijk het beschikbare budget.

De commissie kwam vijfmaal bijeen: 31 oktober, 14 november, 16 december, 21 januari en 27 februari. Daarnaast was er een aantal bijeenkomsten in kleinere kring. Na de verkenning van de vraagstelling en de onderlinge kennismaking richtte de aandacht zich al spoedig op het schrijven en bespreken van teksten en op het vergaren van de kwantitatieve gegevens.

In deze tussenrapportage biedt de beleidsadviescommissie een proeve van een missie aan. Daarnaast geeft zij een eerste overzicht van de verzamelde ‘harde’ gegevens. De kerkenraad onderschreef in zijn vergadering van 25 juni 2020 de voorgelegde missie als een goed vertrekpunt voor een verdere gedachtewisseling. Ook onderkende de kerkenraad in diezelfde vergadering de ernst van de geschetste situatie: dalende ledentallen, een krimpend kader, een ongunstige leeftijdsopbouw en oplopende financiële tekorten. Tenslotte deelde de kerkenraad de conclusie van de commissie dat het onmogelijk is om in de gegeven omstandigheden te komen tot een sluitende begroting in of na 2025. Een situatie waarbij de kosten (gebouwen, formatie) teruggebracht worden tot het niveau van de verwachte financiële bijdragen van de gemeenteleden, zou in feite het einde van de wijkgemeente betekenen.

Hiermee is niet alles gezegd. Afgezien van een voortgaande zoektocht naar andere vormen van gemeente-zijn, stelt de commissie voor om als Zuidwest het initiatief te nemen om de financiële structuur van Protestantse Gemeente Den Haag en de Protestantse Kerk in Nederland te onderzoeken. Het gaat haar met name over de toerekening van kosten aan de wijkgemeente, de inzet van het eigen vermogen (kerk en diaconie) en de inzet van de opbrengsten van de verkoop van onroerend goed. De kerkenraad verzocht de commissie om deze weg verder te verkennen.

De kerkenraad zag in deze fase nog geen reden om een gemeenteberaad te organiseren. Wel zal hij de tussenrapportage op de website publiceren.

Missie en perspectieven

Missie

Als geloofsgemeenschap proberen wij in Den Haag Zuidwest Jezus te volgen door om te zien naar elkaar, open te staan voor alle mensen die op onze weg komen en een verbindende rol te spelen in de samenleving. Wij vieren, leren en dienen om zo Gods heil zichtbaar te maken in onze tijd.

Bij het opstellen van deze missie heeft de commissie zich laten inspireren door het boek ‘Gemeente als herberg’ van Jan Hendriks (1999). Op een meer poëtische wijze verwoordt de dichter Huub Oosterhuis onze gedachten achter deze missie:

*Zomaar een dak boven wat hoofden,
deur die naar stilte openstaat.
Muren van huid, ramen als ogen,
Speurend naar hoop en dageraad.
Huis dat een levend lichaam wordt,
als wij er binnen gaan
om recht voor God te staan.*

Belangrijke bouwstenen voor de herberg

‘Vieren, leren en dienen’ zijn voor ons onafscheidelijk verbonden. Wij lichten deze termen kort toe.

Vieren leren en dienen

- **Vieren** doen wij in de wekelijkse eredienst en de diensten en vespers rond speciale gelegenheden. Vieren is nauw verbonden met woorden als bidden, danken, zingen, spelen, delen en zegenen. De ervaringen van vreugde en verdriet, verlangen en teleurstelling, gebrokenheid en heelheid staan binnen een viering in het perspectief van bijbel en evangelie.
- **Leren** zien wij als een voortgaande bezinning op de uiteenlopende ervaringen in het dagelijks leven, zowel in de kleine als in de grote wereld. Hoe verbinden wij al die menselijke ‘contrast-ervaringen’ met Bijbelse verhalen en met leven, dood en opstanding van Jezus Christus? Het gaat hier niet alleen om boekenwijsheid, maar ook om de omgang met medemensen, de natuur en de cultuur (praktische wijsheid).
- **Dienen** vloeit als praktische consequentie voort uit vieren en leren. Tegelijkertijd is dienen ook weer een bron van vieren en leren. Dienen staat voor een houding waarmee we als gemeentelieden (werk, buurt, organisatie) en wijkgemeente (diaconie, projecten) in de kerk, de wijk en de wereld staan. Wij zoeken samen naar sporen van heelheid, gerechtigheid en vrede. Wij proberen een naaste te zijn voor de ander.

Geloofsgemeenschap

Een herberg heeft een gastvrij karakter. Eenieder die zich verbonden voelt met onze gemeenschap en de missie onderschrijft is van harte welkom en maakt min of meer deel uit van de geloofsgemeenschap. Hij of zij is ook uitgenodigd om naar vermogen bij te dragen aan die gemeenschap.

Activiteiten

Vieren, leren en dienen komen tot uitdrukking in diverse activiteiten. De commissie heeft een poging gedaan om al die activiteiten op basis van de locatiegidsen en het programma vorming en bezinning te inventariseren. Wij hebben de ondersteunende activiteiten (bestuur, beheer, administratie en communicatie) – hoe belangrijk ze ook zijn – buiten beschouwing gelaten. Wij beperken ons tot de uitvoerende activiteiten. De leidende vraag was daarbij wat onze gemeente – gegeven de bovenstaande missie – ook in 2030 nog wil ondernemen. Daarmee is ook een leidraad gegeven voor de lastige keuzen als wij omwille van de schaarste aan mensen en middelen een stapje terug moeten doen. Deze vraag hebben we ook proberen te beantwoorden zonder de afzonderlijke locaties in ogenschouw te nemen. Samenwerking met anderen – binnen en buiten de protestantse kerk – past goed binnen de voorgestelde missie.

- De eredienst op zon- en feestdagen (liturg, musicus en locatie)
- Het pastoraat (pastor, toegeruste vrijwilligers);
- Vorming, bezinning en toerusting (eerder gericht op beleving en ontmoeting dan op kennisoverdracht) (theoloog, agoog, vrijwilligers);
- Gaven delen: buurt- en kerkhuis, inclusief maaltijden en voedselbank/sociale supermarkt (diaconaal opbouwwerker, vrijwilligers en locatie);
- Pioniersplek ‘Lichtdelen’, gericht op vernieuwing (pionier, vrijwilligers, locatie).

Mensen en middelen van de wijkgemeente¹

Ledentallen

Een min of meer betrouwbaar overzicht van het verloop van het aantal leden in de tijd is onmogelijk op tafel te krijgen. Alleen de actuele stand en een deel van de jaarlijkse mutaties kunnen geleverd worden. Bovendien kent het systeem actieve leden (die aangeschreven worden), alle statussen (inclusief de ‘passieve’ leden die niet meer benaderd worden) en pastorale eenheden (adressen/huishoudens). Zeker is dat de wijkgemeente begin februari 2020 bijna **4400** actieve leden kent, waarvan de helft ouder is dan 65 jaar. Deze 4400 actieve leden vormen samen kleine **3000** pastorale eenheden. Zeker is ook dat deze aantallen een neerwaartse trend vertonen. Tezamen met de leeftijdsopbouw zijn dit ongunstige signalen. Bij gebrek aan betere cijfers gaan we uit van een daling van 5% per jaar. Dat betekent ook dat de genoemde aantallen in 2025 23% lager liggen.

Van de 4400 actieve leden bezochten er in januari 2020 per zondag gemiddeld **125** (Abdijkerk), **126** (Bosbeskapel) en **88** (Shalomkerk) één van de drie wekelijkse kerkdiensten. Wij hebben verder geen gegevens over het kerkbezoek, dus we weten niet of mensen frequent (wekelijks, maandelijks) dan wel incidenteel gaan. Voor een groot deel van de 4400 actieve leden behoort het kerkbezoek dus niet (meer) tot het levensritme. De indruk bestaat dat de groep kerkgangers in zowel de Abdijkerk als de Shalomkerk verreweg iedere zondag komt. Bij de Bosbeskapel is de indruk dat de groep regelmatige kerkgangers groter is, maar dat een substantieel deel een lagere frequentie hanteert. Daarnaast volgt een groeiende groep gemeenteleden de kerkdienst op afstand.

Van de kleine 3000 pastorale eenheden hebben er 900 een abonnement op Samenklank. Zij krijgen maandelijks informatie over de wijkgemeente in huis. De andere pastorale eenheden krijgen alleen de financiële acties in hun brievenbus.

Van de kleine 3000 pastorale eenheden namen er in 2019 zegge en schrijven **1215** deel aan de actie kerkbalans. Dat zijn de zogenoemde betalende pastorale eenheden. Dat aantal lag in 2015 nog op **1495**. Hier is sprake van een trendmatige daling, vergelijkbaar met de eveneens zorgwekkende daling van de ledentallen.

De vele veelsoortige taken in de wijkgemeente liggen bij de vrijwilligers, taakdragers, ambtsdragers en enkele mensen die betaald worden voor hun inzet. Als het gaat om de vrijwilligers, taakdragers en ambtsdragers is het lastig op basis van de locatiegidsen een helder overzicht te maken. Per saldo zal het om enkele honderden mensen gaan die grote, kleine en vaak meerdere taken en verantwoordelijkheden hebben. Wij zien daarbij wel dat vele vrijwilligers bijzonder trouw zijn in het vervullen van hun taak, maar dat zeker de kring van ambtsdragers over de jaren heen klein is. De kring van potentiële ambtsdragers krimpt en vergrijsst. Tenslotte zien wij hier ook dat de aanwas ‘vrijwilligers, taakdragers en ambtsdragers’ uit jongere generaties gering is, terwijl we kunnen verwachten dat de uitstroom van oudere generaties zich zal doorzetten.

Het geschetste beeld is zondermeer somber. Als de trends zich doorzetten dan heeft de wijkgemeente in haar huidige vorm misschien nog ruim tien jaar te gaan. Dat is zeker geen reden om het hoofd in de schoot te leggen, maar het is wel zaak om deze ongemakkelijke feiten onder ogen te zien. Dat werkt ook door in de financiële positie van de wijkgemeente.

Financiën

Het is geen nieuws dat de wijkgemeente al jarenlang werkt met exploitatietekorten. Dat gegeven kwam hoogstens zijdelings ter sprake in de wijkkerkenraad. Dat was binnen de wijk een zaak voor de wijkraad van kerkrentmeesters (met name de penningmeester). Feitelijk lag dat bij het College van Kerkrentmeesters en de Algemene Kerkenraad. De tekorten werden bijna stilzwijgend ten laste gebracht van de wijkreserve en de algemene reserve. De Algemene Kerkenraad heeft in 2019 besloten om de wijkkerkenraden meer te bepalen bij de financiële situatie van de wijkgemeenten. De opdracht (uitwerken scenario 3 van het rapport “Oppotten-Potverteren-Investeren” d.d. 6 december 2018) om

¹ Zie ook de bijlagen

in 2020 beleid te ontwikkelen om toe te werken naar een sluitende begroting in (dan wel na) 2025 was daar het directe gevolg van.

Gegeven de leeftijdsopbouw van de wijkgemeente is het niet verwonderlijk dat circa 80% van de vaste vrijwillige bijdragen opgebracht wordt door de mensen die 65 jaar of ouder zijn. De mensen van 85 jaar en ouder zorgen voor 30% van de financiële bijdragen. Financieel gezien illustreert dit de kwetsbaarheid van de wijkgemeente. Daartegenover staat het verrassende gegeven dat de gemiddelde bijdrage per betalende eenheid al enkele jaren rond de € 300 ligt, ongeacht de leeftijdscategorie (m.u.v. de enkele mensen jonger dan 20 jaar). Naar verluidt is de spreiding groot, dus grote en kleine gevers.

Kees Ockhuysen heeft geprobeerd een prognose te maken voor de jaren tot en met 2025. Evenals Hans Bergwerff in een eerdere prognose, is hij daarbij uitgegaan van een structurele daling van de bijdragen van de leden van 5% per jaar en van een structurele kostenstijging van 2,5% per jaar. Hij heeft daarbij tevens aangenomen, dat de predikanten Riemersma en Pronk vooralsnog ingevuld zullen worden door twee pastoraal medewerkers (HBO theologen, samen 1 fte) en dat de huidige koster-beheerder van de Bosbeskappel opgevolgd zal worden door een koster met een kleinere aanstelling. De prognose luidt dat het exploitatietekort zal oplopen van € 140.000 in 2018 naar bijna -€ 284.175 in 2025. De totale kosten zijn in 2025 naar schatting € 722.710.

Dit plaatje roept wel de vraag op of, waar en hoe we op wijkniveau eigenstandig beleid kunnen maken om te komen tot een dekkende begroting in 2025. Aan de kostenzijde hebben we van doen met de doorwerking van elders gemaakte afspraken over de verrekening van de kosten voor predikanten, pastoraal werkers, koster, musici en voor gebouwen en voor centrale en landelijke taken. Forse ingrepen op dat niveau (bezuiniging van ongeveer drie ton!), zullen naar verwachting het einde van de wijkgemeente versnellen. Aan de batenzijde ligt er de uitdaging om de nu al betalende eenheden aan te zetten tot een verhoging van hun bijdragen en om de niet-betalende actieve leden te verleiden om wel te gaan betalen. Ook kan gekeken worden naar betaalde dienstverlening, dus naar het invoeren van tarieven voor specifieke activiteiten. Daarnaast is er de fondsenwereld, maar die is vooral geïnteresseerd in beperkte projecten met een sterk vernieuwend karakter. Het gewone en doorgaande werk maakt daar geen enkele kans, sterker een dergelijk project onttrekt bestaande uren aan het reguliere werk of leidt tot extra kosten. We hebben tenslotte van doen met de onduidelijke spelregels met betrekking tot de inzet van het wijkvermogen, het centrale vermogen en het diaconale vermogen voor de exploitatie van de wijkgemeente. Heldere en ruime spelregels om deze vermogens in te zetten om de kosten van de wijkgemeente te dekken, zouden extreme bezuinigingen kunnen voorkomen.

De commissie adviseert om de focus te leggen op de spelregels voor de verrekening van allerhande kosten en de inzet van de diverse reserves, inclusief de opbrengsten van de verkoop van onroerend goed. Dit laatste is – hoe cynisch ook – redelijk, gegeven de beperkte levensverwachting van de Protestantse Gemeente te Den Haag.

Samenvatting mensen en middelen

De menselijke en financiële randvoorwaarden lijken in deze presentatie alle op code oranje te staan. Uiteraard valt er te twisten over de details, maar die twisten zullen niet leiden tot wezenlijk andere inzichten. Niets doen is geen optie, het maken van keuzes onafwendbaar.

Den Haag, 27 februari 2020

Johan Bovenlander (voorzitter); Kees Ockhuysen, Petra Oudshoorn en Christiaan Scheen (Abdijkerk); Gert-Jan de Raad, David Renkema (secretaris) en Gert-Jan de Jager (Bosbeskappel); Aarnout Melis, Wil Ouburg en Wim Munier (Shalomkerk).

Samenvatting besluiten wijkkerkenraad Zuidwest d.d. 25-06-2020

De kerkenraad heeft op 25 juni 2020 het tussenrapport besproken en de standpunten onderschreven. Met de commissie deelt hij de mening, dat het onmogelijk is om in 2025 tot een sluitende begroting te komen zonder ingrijpende keuzes te maken.

De werkgroep heeft eerst besproken wat essentieel is voor ons kerkzijn (missie en perspectieven). Daarna is gekeken naar de financiële cijfers van de afgelopen jaren en naar de financiële perspectieven. Al snel is de conclusie getrokken dat het bereiken van een sluitende begroting voor Zuidwest in 2025 echt onhaalbaar is.

Om in kaart te brengen wat wel mogelijk is, is er uitgebreide analyse nodig van onze wijkfinanciën en de verwevenheid met de centrale geldstromen. Als de Algemene Kerkenraad meer financiële verantwoordelijkheid bij de wijken wil leggen betekent dat ook decentraliseren van (financieel) beleid. En hoe regelen we dan de inzet van de centrale reserves en de wijkreserves?

De kerkenraad onderschrijft de door de commissie geformuleerde missie en perspectieven. Ook is de kerkenraad het eens met de commissie dat het bereiken van een sluitende begroting per 2025 niet realistisch is.

De kerkenraad heeft bij de standpunten van de commissie de volgende vragen gesteld:

- In algemene zin is er waardering voor de tussenrapportage; wel heel algemeen, maar prima.
- Graag zou de kerkenraad nog een nadere toelichting krijgen bij de cijfers: waar liggen zwaartepunten: gebouwen en/of fte's pastores
- De gemeente nu nog niet betrekken bij dit proces. Dat kan pas na verdere uitwerking.

Op basis van de tussenrapportage en gehoord de opmerkingen van de leden heeft de kerkenraad de volgende besluiten genomen:

- Vraagt de beleidsadviescommissie haar werkzaamheden voort te zetten.
- Verzoekt de commissie in het bijzonder expliciet in te gaan op de financiële spelregels m.b.t. de verdeling van de lasten tussen wijk en centraal en op het op een verantwoorde manier inzetten van de diverse financiële reserves en de opbrengsten van de verkoop van kerkgebouwen ten dienste van de missie van de wijkgemeente.
- Besluit de gemeenteleden nu nog niet te raadplegen. Eerst zal nadere rapportage van de Beleidsadviescommissie worden afgewacht. Wel zal informatie worden gegeven via Samenklank en via de website. Ook zal het rapport op de website Zuidwest worden geplaatst.
- Dankt de leden van de beleidsadviescommissie voor de tot nu toe verrichte werkzaamheden.

Deel II Vervolgrapport beleidsadviescommissie aan kerkenraad Zuidwest

Voorwoord

De beleidsadviescommissie heeft vervolgens van de kerkenraad het verzoek gekregen om vanuit een breder perspectief te adviseren over de wijze waarop we Protestantse wijkgemeente willen zijn in Den Haag en welke financiële context dit mogelijk kan maken.

Hierbij is de expliciete vraag van de kerkenraad:

- *“Verzoekt de commissie in het bijzonder expliciet in te gaan op de financiële spelregels m.b.t. de verdeling van de lasten tussen wijk en centraal en op het op een verantwoorde manier inzetten van de diverse financiële reserves en de opbrengsten van de verkoop van kerkgebouwen ten dienste van de missie van de wijkgemeente.”*
- *“We zouden graag nog een nadere toelichting krijgen bij de cijfers: waar liggen zwaartepunten: gebouwen en/of fte’s pastores.”*

Bestuurlijk speelveld van de wijkgemeente

Meer verantwoordelijkheid voor de wijken kan niet betekenen dat alle (centrale) kosten aan de wijken zouden moeten worden doorberekend en dat er vervolgens van elke wijkgemeente wordt gevraagd om in 2025 tot een sluitende exploitatie te komen. Deze eenzijdige insteek betekent voor de wijkgemeente Zuidwest dat de lasten voor de wijkgemeente omhooggaan en in samenhang met de geprognosticeerde afname van de kerkelijke bijdragen er in 2025 zoveel bezuinigd zou moeten worden dat in wezen de grootste wijkgemeente van de stad niet meer financieel zou kunnen bestaan.

Uit de tussenrapportage is gebleken dat er vanuit het inhoudelijke perspectief wel degelijk rond de drie locaties van de wijkgemeente Zuidwest essentiële geloofsgemeenschappen functioneren. Gelet op de leeftijden van de gemeenteleden weliswaar afnemend in aantal, maar inhoudelijk vitaal en vanuit onze protestantse traditie van wezenlijk belang. Het voortbestaan van deze geloofsgemeenschappen dient naar het idee van de beleidsadviescommissie in een breder perspectief gezien te worden dan uitsluitend het verkrijgen van een sluitende exploitatie. Er zijn grenzen aan de bestaansmogelijkheid van een functionerende geloofsgemeenschap.

Wanneer er serieus van een wijkgemeente wordt gevraagd om verantwoordelijkheid te nemen voor haar eigen voortbestaan in samenhang met de financiering hiervan dan kan dit niet op basis van de bestaande organisatorisch/bestuurlijke verhoudingen en afspraken. De bestuurlijke speelruimte en mogelijkheden ontbreken op wijkniveau om vanuit een breder perspectief toekomstplannen te maken. Dit kan dus alleen wanneer er voor de wijken directe bestuurlijke zeggenschap ontstaat om alle mogelijkheden en middelen van de PGG hierbij te betrekken. Dit is ook een mooie gedachte omdat alle mogelijkheden en middelen van de PGG (die nu en in het verleden) zijn opgebracht door de leden van onze protestantse kerken die zich betrokken voelen en voelden bij de verschillende kerken/geloofsgemeenschappen (en deze vormen nog steeds de kernen van geloofsbeleving) in onze stad. Hiermee worden in lijn met het landelijke advies van onze kerk de middelen beschikbaar gemaakt voor de roeping van de gemeente.

Het financiële perspectief van de wijkgemeente

Zoals in de tussenrapportage geschetst is het financiële perspectief op basis van de bestaande begrotingsafspraken en de teruglopende inkomsten verre van rooskleurig. Een globale meerjarenbegroting laat zien dat we als wijkgemeente in 2025 een tekort hebben van **€284.175,-**. Hierbij is rekening gehouden met een jaarlijkse afname kerkelijke bijdragen met **5%** en een jaarlijkse stijging van de kosten met **2,5%**. Tevens zijn in deze begroting de kosten groot onderhoud per gebouw per jaar van €11.000,- in 2014 naar €22.000,- in 2025 gebracht.

In de tussenrapportage is al geschetst dat het structureel verwerven van meer financiële middelen geen realistische optie zal zijn. Dit betekent dat de commissie twee belangrijke opties ziet die nader onderzocht kunnen worden:

- A. Het verlagen van lasten
- B. Het gepland aanwenden van centrale inkomsten en vermogen

A. Het verlagen van financiële lasten van de wijkgemeente

In de begroting 2021 van de wijkgemeente Zuidwest zijn de 3 grote categorieën lasten:

1. Klein onderhoud €34.581,- Energie €39.408,- en groot onderhoud €54.000,- (Totaal €127.989,-)
2. Kosten wijkpredikanten €330.410,- en salariskosten kosters €89.080,- (Totaal €419.490,-)
3. Afdrachten Quotum €19.940,- Solidariteitskas €7.960 Geldwerving €16.860,- (Totaal €44.760,-)

1. Onderhoud en energie

Wat betreft de reservering voor onderhoud, is er geen inzicht in hetgeen we al jarenlang vanuit Zuidwest bijdragen/gereserveerd hebben voor de huidige kerkgebouwen en bijgedragen hebben voor de inmiddels afgestoten kerkgebouwen. De totaalsom vormt in wezen het onderhoudsfonds Zuidwest. Wanneer dit wordt berekend en de gemaakte kosten hierop in mindering worden gebracht, dan is bekend over welke onderhoudsreserve de wijkgemeente Zuidwest kan beschikken. Vervolgens kan dan worden bezien of er i.p.v. in 10 jaar tijd de reservering groot onderhoud te verdubbelen, er bijvoorbeeld pas op de plaats kan worden gemaakt.

Wat betreft de kosten voor energie zou bekeken kunnen worden of er met name in de Bosbeskapel en de Shalomkerk (de Abdijkerk is lastig vanwege het monumentale karakter) in duurzaamheid en energiebesparing geïnvesteerd kan worden. Dit om op de langere termijn te besparen op de kosten voor energie.

2. Personele lasten

Wat betreft de grootste kostenpost voor predikanten heeft de wijkgemeente Zuidwest al pas op de plaats gemaakt. Het tekort in de predikantsbezetting door het vertrek van de predikanten Riemersma (0,8 fte) en Pronk (0,7 fte) is (nog) niet opgevuld. De voor 2019 door de Algemene Kerkenraad vastgestelde predikantsformatie is t.b.v. de wijkgemeente Zuidwest vastgesteld op 3,9 fte. Het beslag dat gelegd wordt op de toegekende formatie, door de vier predikanten die momenteel zijn verbonden aan de wijkgemeente Zuidwest, is 2,3 fte. Dit betekent dat de formatieve onderbezetting van 1,6 fte momenteel op tijdelijke basis wordt opgevangen door 1 fte aan pastoraal werk. Deze fte voor pastoraal werk wordt ten laste gebracht van de wijkgemeente Zuidwest. Momenteel is er dus sprake van een forse vermindering van de kostenpost wijkpredikanten. Over wat nodig en mogelijk is de komende 5 jaar kan dus beleid worden gemaakt. Er zou ook met een andere insteek bezuinigd kunnen worden op de huidige meerjarenbegroting.

Wat betreft de salariskosten voor de kosters wordt de richtlijn vanuit de kerkrentmeesters gevolgd om geen fulltime kosters meer te benoemen. Medio 2020 is de fulltime koster van de Bosbeskapel vervangen door een jonge koster met een aanstelling van 0,5 fte; dit is een flinke besparing op salariskosten. Ook de koster van de Abdijkerk vertrekt in 2020 en ook hier zal gezocht worden naar een halftime koster; dus ook een besparing op salariskosten.

3. Afdrachten

Met de afdrachten doet zich langzamerhand een wonderlijk fenomeen voor. We verkeren als wijkgemeente in zeer zwaar weer wat betreft onze financiën, maar we blijven landelijk fors meebetalen (Quotum en Solidariteitskas samen €27.900,-). Vermoedelijk doordat 43,8% van de betalende pastorale eenheden behoren bij de wijkgemeente Zuidwest, mogen we als wijkgemeente met het meest forse tekort ook verreweg het meeste afdragen. Een vermindering van bijdragen of het omslaan van de kosten per wijkgemeente zou hier een forse lastenvermindering op kunnen leveren.

Wat betreft de Haagse afdrachten ledenadministratie €1.910,- Geldwerving € 16.860,- totaal €18.770,- wordt er opnieuw een overgroot deel van de totale kosten ten laste gebracht van de wijkgemeente

Zuidwest. Hier zou toch een andere verdeelsleutel of het principe betalen voor wat er wordt afgenomen gehanteerd kunnen worden. Uit de jaarrekening 2019 blijkt dat nog niet eens alle centrale kosten zijn omgeslagen. Wanneer dit in de toekomst wel gaat gebeuren, is er wat betreft de wijkgemeente Zuidwest sprake van een onevenwichtige financiële belasting. Hier zou bijgesteld moeten/kunnen worden om ook deze kostenpost structureel omlaag te brengen.

B. Het gepland aanwenden van centrale inkomsten en vermogen

Niet alleen als wijkgemeente denken we hard na over onze toekomst. Onze landelijke kerk heeft dit jaar twee belangrijke rapporten/toekomst visies laten verschijnen, te weten:

- Een visiedocument met een bezinning op wat ons drijft en motiveert en de oproep om niet in de kramp te schieten vanwege de krimp en de troost dat de kerk niet een bedrijf is dat we moeten redden, maar dat de kerk leeft van de verbondenheid met Jezus Christus.
- Een uitgebreid beleidsdocument waarin wordt aangegeven om op een verantwoorde manier om te gaan met ons financiële vermogen. De plaatselijke gemeente wordt opgeroepen om nadrukkelijke keuzes te maken ten aanzien van de aanwending van vrij beschikbaar vermogen.

In lijn met deze aanbevelingen is de beleidsadviescommissie van mening dat het nodig is om fundamenteel te herbezinnen op de zeggenschap over en het gepland aanwenden van het vermogen en de mogelijkheden/middelen van onze Protestantse Kerk Den Haag ten behoeve van het wezen van onze kerk. Het gaat hierbij wat betreft de wijkgemeente Zuidwest om het ondersteunen en in stand houden van de drie kernactiviteiten “Vieren”, “Leren” en “Dienen” vanuit de geloofsgemeenschappen rond de drie locaties van onze wijkgemeente. Zoals in de tussenrapportage aangegeven is er een beperkte levensverwachting inzake de protestantse wijkgemeente Zuidwest. Dit maakt het mede mogelijk om op een beheerste en geplande wijze in te teren op het vermogen.

Om de wijkgemeente mogelijkheden te bieden met een veel meer (wat betreft de beleidsverantwoordelijkheid) financieel decentraal model te werken, zal opnieuw gedefinieerd moeten worden waar de zeggenschap over welk deel van vermogen en middelen wordt belegd. Bij het opmaken van een meerjarenbegroting kunnen dan bewuste en verantwoorde keuzes worden gemaakt over het aanwenden van levend geld en het dekken van lasten vanuit het vermogen of centraal verworven middelen. Om hierbij beleid te kunnen voeren vanuit de wijkgemeente zal er sprake dienen te zijn van het geven van zeggenschap over de centrale middelen. Het lijkt de beleidsadviescommissie evident dat hier ook grenzen aan zijn. Mogelijk is het een goede gedachte om te bezien welke vermogensbestanddelen en middelen worden en zijn gegeneerd van het territorium Zuidwest. In het verleden is er een substantiële bijdrage geleverd aan de vermogenspositie van onze Haagse Protestantse Kerk. Denk hierbij aan de verkoop van de kerkgebouwen: Petrakerk, Thomaskerk, Exoduskerk, Sjalomkerk, Adventkerk, Vredekerk, Bethelkerk en recent de Ontmoetingskerk. De mogelijke legaten vanuit Zuidwest (stadsdeel Escamp, Loosduinen en gedeelte Segbroek), verkoop van ander onroerend goed bijvoorbeeld pastorieën, opbrengsten uit verhuur bijvoorbeeld kosterwoningen, inkomsten uit verhuur pastorie Willem III straat. Waarschijnlijk heeft de onlangs verkochte Ontmoetingskerk al meer opgebracht dan de wijkreserve van de wijkgemeente Zuidwest. Het vanuit Zuidwest gegeneerde vermogen en de middelen die nog worden verkregen zouden dan geormerkt kunnen worden t.b.v. het voeren van financieel beleid vanuit de wijkgemeente Zuidwest.

Ook zou er voor de financiële zeggenschap gekozen kunnen worden voor een veel simpeler verdeelsleutel bijvoorbeeld op basis van het aantal betalende pastorale eenheden per wijkgemeente. In dit geval zou de wijkgemeente Zuidwest voor 43,8% zeggenschap krijgen over het aanwenden van het vermogen van onze Haagse Protestantse Gemeente en de middelen die centraal worden verworven. Het mag duidelijk zijn dat het bij dit alles niet gaat om het ontmantelen van ons centrale bestuursorgaan of de centrale colleges die we met elkaar vormen, maar om het mogelijk te maken om conform scenario 3 de financiële verantwoordelijkheid in vergaande mate neer te leggen bij de wijkgemeenten. Dit alles om met de geschetste extra financiële ruimte te komen tot een sluitende meerjarenbegroting. Dit gaat hand in hand met een, waar mogelijk, verbeterplan op kostenreductie en het zo traag mogelijk laten afnemen van het levende geld dat wordt gegeneerd vanuit de wijkgemeente.

Nieuwe koers financiële verantwoordelijkheid wijkgemeente Zuidwest

Om de in Deel 1 geschetste essentiële drijvende geloofsaspecten “Vieren”, “Leren” en “Dienen” rond de drie locaties de komende jaren voort te kunnen zetten in Zuidwest Den Haag adviseert de Beleidsadviescommissie een principiële andere financiële insteek.

Het past hierbij ook in de lijn van de Algemene Kerkenraad om de wijkgemeenten te vragen aan een sluitende exploitatie in 2025 te werken.

Tevens sluit het aan bij de uitgangspunten van onze landelijke kerk om te komen tot transparantie, ruimte en eenvoud en bij de twee eerdergenoemde recente rapporten van onze landelijke kerk, te weten:

- Een visiedocument met de titel “Van u is de toekomst” hierin een analyse over waar we staan als PKN. Een bezinning op wat ons drijft en motiveert. Een oproep ook om niet in de kramp te schieten vanwege de krimp en de troost dat de kerk niet een bedrijf is dat we moeten redden, maar dat de kerk leeft van de verbondenheid met Jezus Christus.
- Een uitgebreid beleidsdocument met de titel “Werkzaam vermogen” De synode hecht er belang aan dat we op een verantwoorde manier omgaan met ons financiële vermogen. De plaatselijke gemeente wordt opgeroepen om nadrukkelijke keuzes te maken ten aanzien van de aanwending van vrij beschikbaar vermogen.

Om de wijkgemeente de daadwerkelijke mogelijkheden te bieden om financieel beleid te kunnen voeren om het wezen van onze geloofsgemeenschappen de komende jaren in stand te houden, zal er een principiële andere koers gevaren moeten worden omtrent de financiële beleidsruimte en zeggenschap van de wijkgemeente.

Dit betekent dat vermogen dat afkomstig is en middelen die voortgekomen zijn of nog komen uit ons deel van de stad, in principe toebehoren aan de wijkgemeente Zuidwest (Abdijkerk, Shalomkerk en Bosbeskapel).

Vervolgens kan dan nagedacht worden over welke zaken er beter centraal belegd kunnen worden en wat hiervoor wordt bijgedragen.

Het is nu precies andersom; alle vermogens en inkomsten verdwijnen (op een relatief bescheiden wijkreserve na) in een centraal beheerd systeem. Centraal wordt nu beleid gemaakt en de spelregels vastgesteld. Hierdoor is het veraf komen te staan van de gemeenteleden en de wijken die nu en in het verleden de betreffende financiële middelen hebben gegenereerd.

Nu aan wijken met de bestaande spelregels vragen om aan een sluitende exploitatie te werken in 2025, betekent in ons geval dat we alleen maar een drastisch ontmantelingsscenario ter hand kunnen nemen.

De Beleidsadviescommissie adviseert om dit laatste niet te doen daar er een positief alternatief is waarbij de betrokkenheid en zeggenschap van de wijkgemeente wordt vergroot.

De zeggenschap over de middelen en het vermogen dat vanuit Zuidwest Den Haag (Gereformeerd en Hervormd Loosduinen en Gereformeerden uit Den Haag Zuidwest) zijn gegenereerd en nog worden gegenereerd, zou weer direct bij de wijkgemeente Zuidwest belegd kunnen worden.

De Beleidsadviescommissie denkt dat er een echte “mind shift” nodig is waarbij niet over een deel van het vermogen of over een deel van de inkomsten op wijkniveau beleid gemaakt zou moeten worden, maar dat er over het hele vermogen en alle middelen volledige zeggenschap en verantwoordelijkheid bij de wijkgemeente hoort, inclusief de volledige verantwoordelijkheid voor het financiële reilen en zeilen van de wijkgemeente.

De wijkgemeente kan dan ook bepalen welk deel van het vermogen en de middelen aangewend kunnen worden t.b.v. een sluitende exploitatie en welke zaken tegen welke prijs het beste centraal gedaan kunnen worden.

Advies van Beleidsadviescommissie aan de kerkenraad Zuidwest

Overwegingen beleidsadviescommissie

- Om binnen de wijkgemeente Zuidwest financieel beleid te kunnen ontwikkelen voor de komende jaren, zullen de vermogens- en inkomensbestanddelen die nu en in het verleden vanuit ons stadsdeel zijn gegenereerd weer aan de wijkgemeente Zuidwest verbonden moeten worden.
- De financiële verantwoordelijkheid en dus de zeggenschap zou verschoven moeten worden van de AK naar de wijkkerkenraad. Dit betekent o.i. ook dat de financiële middelen en reserves ter beschikking komen van de wijkgemeente. Het betekent op Centraal niveau afstand doen van de zeggenschap hierover en dus ook afstand doen van de beleidsverantwoordelijkheid en alleen nog ondersteunen en verantwoordelijkheid dragen voor die zaken waarvan in overleg met de wijkgemeente is afgesproken dat ze beter centraal belegd kunnen worden.

De beleidsadviescommissie adviseert de kerkenraad de volgende standpunten over te nemen:

1. De wijkkerkenraad stelt vast dat het verzoek vanuit de Algemene Kerkenraad om in 2025 te komen tot een sluitende begroting (de uitwerking van scenario 3), met de huidige begrotings-systematiek en de ontbrekende bevoegdheden en verantwoordelijkheden op wijkniveau, niet mogelijk is.
2. Om als wijkgemeente verantwoordelijkheid te kunnen nemen voor het op termijn komen tot een sluitende exploitatie en tot continuering van haar roeping, zal de dialoog over de toekomst van onze Protestantse gemeente Den Haag de basis moeten leveren inzake bestuurlijke zeggenschap en verantwoordelijkheid over middelen en vermogen van de PGG op wijkniveau.
3. Het rapport en daarmee het advies te doen toekomen aan de Algemene Kerkenraad met het verzoek dit te bespreken en een standpunt te bepalen.

Tot slot

De commissie realiseert zich dat de voorstellen uit het rapport ingrijpende gevolgen kunnen hebben. Zij wil dan ook benadrukken, dat het maken van keuzes gericht is op een toekomstbestendige kerk. Zeker in de wijkgemeente Zuidwest zal er behoefte blijven aan plekken van bezinning op het geloof. Mensen zullen een herberg zoeken om hun geloof te vieren, de blijde boodschap te horen en de naaste te dienen. Deze kernactiviteiten vragen om een brede bezinning aan de basis en het maken van keuzes. De commissie realiseert zich ook, dat het gesprek over de huiswerkopdracht (om in 2025 tot een sluitende begroting te komen) heeft geleid tot intensieve discussie, waarbij uiteindelijk over de eigen schaduw heen is gesprongen. Zij hoopt hiermee de kerkenraad goed te adviseren, maar in het verlengde hiervan bij te dragen aan het gesprek met andere wijkkerkenraden en de Algemene Kerkenraad om zo tot een vruchtbare dialoog te komen.

Alleen zo blijven wij geroepen tot; 'breken en delen, zijn wat niet kan, doen wat ondenkbaar is': Gods koninkrijk hier en nu waarmaken.

Den Haag, 10 januari 2021

Johan Bovenlander (voorzitter); Christiaan Scheen (secretaris), Kees Ockhuysen en Dick Ufkes (Abdijkerk); Gert-Jan de Raad en Gert-Jan de Jager (Bosbeskapel); Aarnout Melis, Wil Ouburg en Wim Munier (Shalomkerk).

Suggesties t.b.v. meerjarenbegroting en bijlagen

Zwaartepunten financieel en inhoudelijk beleid van de wijkgemeente

Volgens de Beleidsadviescommissie kunnen er verscheidene opties worden uitgewerkt om op termijn te komen tot een sluitende exploitatie. Dit heeft echter pas zin wanneer het financiële speelveld van de wijkgemeente is ingericht overeenkomstig het hiervoor gegeven advies. Er dient niet alleen financiële beleidsruimte aan de wijkkerkenraad geboden te worden maar ook de feitelijke zeggenschap over het aanwenden van het vermogen en de middelen zoals in het hiervoor gegeven advies is geschetst. In Deel 1 de tussenrapportage zijn de belangrijke aspecten van de geloofsgemeenschappen rond onze drie locaties (Abdijkerk, Shalomkerk en Bosbeskapel) al opgesomd. Hierbij spelen de wijkpredikanten een belangrijke rol. **Het in stand houden** (na de sluiting van 8 kerken in de afgelopen jaren in ons deel van de stad) **van de drie locaties die als “herberg” in Zuidwest Den Haag fungeren blijft o.i. dan ook speerpunt van beleid.**

Kostenreductie

Over Onderhoudskosten, Personele lasten en Afdrachten is hiervoor al het één en ander geschreven. Bij het maken van beleid zal de eerste vraag zijn of het goedkoper kan, of met de inzet van minder financiële middelen. Kostenreductie kan ook door te bezien of centraal betaalde zaken decentraal door vrijwilligers gedaan kunnen worden. Hierbij kan er op wijkniveau aan efficiency gewonnen worden door samenwerking en integratie van taken die nu nog door vrijwilligers/ambtsdragers per locatie worden gedaan.

Er zou ook nagedacht kunnen worden of het nog past en valt op te brengen om de vierplek in het woonzorgcentrum Houthaghe financieel in stand te houden.

Niet alleen inzet kerkelijke bijdragen

Nieuwe vraag zou kunnen zijn of in de meerjarenbegroting fondsen kunnen worden ingezet. Er zou bijvoorbeeld op basis van een onderhoudsplan inzake de drie kerkgebouwen gedacht kunnen worden aan het instellen van een onderhoudsfonds waaruit deze kosten worden voldaan. Andere Fondsen voor essentiële of vernieuwende zaken zijn ook te overwegen, zoals het pioniersproject “Lichtdelen”. Het zou mooi zijn wanneer het mogelijk blijft om met levend geld de levende zaken te financieren. Dit zou betekenen dat we met alle middelen die vanuit de wijkgemeente worden gegenereerd de beroepskrachten kunnen betalen. Daarnaast valt er niet te ontkomen aan het gepland inzetten van middelen vanuit het vermogen.

Een suggestie betreffende aanwenden van diaconale middelen

Het is gelukkig dat we met elkaar in Den Haag niet alleen als wijkgemeenten functioneren maar ook als Protestantse Haagse Gemeente. Dit biedt niet alleen ruimte en beleidsmogelijkheden op het financiële terrein van de kerkrentmeesters, maar ook op het terrein van de diaconie. In de loop der eeuwen hebben protestanten in onze Haagse gemeenschap gezorgd voor een stevige diaconale vermogenspositie. Ook vanuit het territorium van de wijk Zuidwest (Hervormd Loosduinen) is hieraan bijgedragen, o.a. ook door de verkoop van onroerend goed (bijvoorbeeld de verkoop van het bejaardencentrum in Loosduinen). De commissie is van mening dat het in de Shalomkerk van start gegane Buurt- en Kerkhuis Shalom een voor de wijk, maar ook voor de wijkgemeente, belangrijke nieuwe ontwikkeling is. De verbinding tussen buurt en kerk in een wijk met multi problemen is in veel opzichten van essentieel belang. Nu gaan we als commissie geen pleidooi houden dat het een mooie gedachte zou zijn om ook hierbij op zoek te gaan naar een model waarbij bestuurlijke verantwoordelijkheid om beleid te voeren op het diaconale vermogen bij de wijkgemeente zou komen, maar het zou op weg naar een sluitende meerjarenbegroting Zuidwest enorm bijdragen wanneer de Diaconie “Buurt” voorop zou zetten en wij “Kerk” wat naar achteren kunnen verschuiven in financieel opzicht. Dit zou kunnen door de financiële verantwoordelijkheid van het gebouw Shalomkerk over te laten nemen door de Diaconie en wij als wijkgemeente een vergoeding betalen voor het gebruik op zondag en t.b.v. onze activiteiten. De commissie adviseert om deze mogelijkheid te onderzoeken.

Bijlage 1: Samenvatting van de kwantitatieve gegevens

	Totaal		Prognose 2025
Actieve leden 5/2/20 (kerkelijk bureau)			
0 tot en met 19 jaar oud	118		
20 tot en met 64 jaar oud	1982		
65 jaar en ouder	2222		
Totaal	4343		3361
Pastorale eenheden 5/2/20 (idem)	2907		2249
Kerkgangers januari 2020 (gemiddeld per zondag)	339		261
Abonnees Samenklank	899		692
Betalende pastorale eenheden 2019		Per eenheid	
0 tot en met 19 jaar oud	2	€ 130	
20 tot en met 64 jaar oud	202	€ 290	
65 jaar tot en met 74 jaar oud	272	€ 317	
75 tot en met 84 jaar oud	358	€ 309	
85 jaar en ouder	384	€ 276	
	1218	€ 297	942
Financiële gegevens			
	resultaat		
jaarcijfers 2017	- € 87.461		
jaarcijfers 2018	-€ 140.000		
jaarcijfers 2019	-€ 136.016		
begroting 2020	-€ 114.049		
begroting 2021	-€ 152.775		
Prognose 2022	-€ 178,208		
Prognose 2023	-€ 214.009		
Prognose 2024	-€ 249.313		
Prognose 2025	-€ 284.175		-€ 284.175

De gegevens zijn ontleend aan de ledenadministratie, Samenklank, de kerkrentmeesters en de locaties. Daarvoor dank. De achterliggende tabellen (soms uitgesplitst naar locaties en leeftijden) en ook de gegevens over ambtsdragers, taakdragers en vrijwilligers zijn op de vragen bij de commissie. De jaarrekeningen en begrotingen staan op de website van de protestantse gemeente. De financiële prognoses zijn ontleend aan een intern document.

Bijlage 2: Wijkbegroting 2021 Protestantse wijkgemeente Zuidwest

WIJKBEGROTING 2021		PROTESTANTSE GEMEENTE TE 'S-GRAVENHAGE			
Wijkgemeente Zuidwest					
	Jaarrekening			Begroting	
	2018	2019	2020	2021	
BATEN					
8510-8530 Huuropbrengsten	€ 61.451	€ 71.537	€ 68.276	€ 63.025	
8550-8560 Keukenexploitatie/buffet	€ 30.528	€ 31.918	€ 31.517	€ 23.734	
<i>Opbrengsten onroerende zaken</i>	€ 91.979	€ 103.455	€ 99.793	€ 86.759	
<hr/>					
8600 Rente wijkfondsen	€ 20.139	€ 20.286	€ 20.260	€ 21.600	
8690 Rente bank(en)	€ -	€ -	€ -	€ -	
<i>Rente</i>	€ 20.139	€ 20.286	€ 20.260	€ 21.600	
<hr/>					
8700-8720 Overige baten/bijdragen derden	€ 9.017	€ 3.578	€ 1.600	€ 4.600	
8280 Opbrengsten wijkpredikanten,bijdr.	€ -	€ 5.190	€ 3.000	€ 3.000	
<i>Overige baten</i>	€ 9.017	€ 8.768	€ 4.600	€ 7.600	
<hr/>					
8811-8815 KB opbrengsten	€ 392.346	€ 375.189	€ 374.164	€ 343.753	
8240,8820 Collecten/ eredienst	€ 19.268	€ 17.595	€ 14.829	€ 16.070	
8830 Wijkwerk	€ 6.232	€ 9.861	€ 4.311	€ 9.769	
8220 Bandrecorder/kerktelefoon	€ 909	€ 653	€ 805	€ 428	
8150 Wijkblad	€ -	€ -	€ -	€ -	
8410 Solidariteitskas,bijdragen	€ 8.411	€ 10.913	€ 9.081	€ 7.462	
8201 Jeugdwerk	€ -	€ -	€ 160	€ 160	
8270-8275 Wijkbijeenkomsten/projectopbrengsten	€ -	€ -	€ -	€ -	
8841 Verjaardagsfonds	€ -	€ -	€ -	€ -	
8842 Bazar	€ 2.539	€ 991	€ 1.675	€ 2.712	
8400 Quotum,collecteplan	€ 405	€ 90	€ 2.426	€ -	
<i>Opbrengsten KB, giften e.d.</i>	€ 430.110	€ 415.292	€ 407.451	€ 380.355	
<hr/>					
8821 Collecten derden	€ -	€ -	€ -	€ -	
<i>Collecten voor derden</i>	€ -	€ -	€ -	€ -	
<hr/>					
Totaal baten	€ 551.245	€ 547.801	€ 532.104	€ 496.314	

LASTEN	Jaarrekening			Begroting
	2018	2019	2020	2021
4510 Betaalde huur	€ -	€ -	€ -	€ -
4521 Klein onderhoud gebouwen	€ 24.104	€ 24.386	€ 32.076	€ 34.581
4580-4581 Verzekering/zakelijke lasten	€ 9.825	€ 6.934	€ 7.480	€ 10.300
4561-4563 Energie/water	€ 31.737	€ 39.834	€ 41.012	€ 39.408
4520 Voorz.groot onderhoud	€ 45.000	€ 48.000	€ 51.000	€ 54.000
4530 Inventaris	€ 2.909	€ 191-	€ 2.201	€ 2.248
4540 Schoonmaakkosten	€ 3.719	€ 2.893	€ 4.445	€ 4.901
4570 Telefoonkosten	€ 2.683	€ 2.203	€ 2.369	€ 2.432
4545-4550 Keukenexploitatie	€ 14.804	€ 12.075	€ 14.290	€ 12.537
<i>Kerk- en wijkgebouwen</i>	€ 134.781	€ 136.134	€ 154.873	€ 160.408
4130 Afschrijvingskosten	€ 5.857	€ 5.951	€ 6.679	€ 6.149
<i>Afschrijving</i>	€ 5.857	€ 5.951	€ 6.679	€ 6.149
4278-4280 Wijkpredikanten	€ 328.319	€ 315.691	€ 267.900	€ 278.990
4281-4291 Onkostenvergoeding	€ 1.836	€ 1.836	€ 9.400	€ 6.600
4250,4285 Viatika, preekvoorziening	€ 11.165	€ 15.989	€ 16.045	€ 18.904
<i>Pastoraat</i>	€ 341.320	€ 333.517	€ 293.345	€ 304.494
4230-4242 Eredienst, koor en lit.cie	€ 13.329	€ 9.199	€ 11.917	€ 10.099
4270 Wijkbijeenkomsten	€ 1.970	€ 2.440	€ 3.000	€ 3.368
4201-4202 Jeugdwerk	€ 234	€ 807	€ 607	€ 973
4272-4275 Kosten werkgroepen/projecten	€ 3.393	€ 5.118	€ 4.106	€ 4.883
4841 Verjaardagsfonds	€ -	€ -	€ -	€ -
4842 Bazar	€ -	€ -	€ -	€ -
<i>Eredienst</i>	€ 18.926	€ 17.565	€ 19.630	€ 19.322
4400 Quotum	€ 22.411	€ 21.360	€ 21.000	€ 19.940
4410 Solidariteitskas	€ 9.339	€ 8.578	€ 9.050	€ 7.960
<i>Land. aangelegenheden</i>	€ 31.750	€ 29.937	€ 30.050	€ 27.900
45... Salariskosten koster	€ 112.536	€ 120.267	€ 93.620	€ 89.080
4503 Vrijwilligersvergoeding	€ 1.277	€ 452-	€ 3.500	€ 1.400
4215 Reiskosten organist	€ 679	€ 1.835	€ 650	€ 650
4217 Onkostenvergoeding organist (IB-47)	€ 9.158	€ 11.230	€ 10.948	€ 11.496
<i>Organisten en koster</i>	€ 123.650	€ 132.880	€ 108.718	€ 102.626
4100 Kantoorbehoeften	€ 9.751	€ 4.031	€ 5.396	€ 3.517
4105 Onderhoud app./inventaris	€ -	€ -	€ 500	€ 600
4110 Porti	€ 233	€ 47	€ 260	€ 260
4120 Boeken/abonnements	€ 1.758	€ 1.309	€ 1.869	€ 1.423
4140-4141 Ledenadministratie	€ 2.082	€ 1.793	€ 2.010	€ 1.910
4160-4161 Geldwerving	€ 17.780	€ 21.511	€ 18.430	€ 16.860
4220 Bandrecorder/kerktelefoon	€ 790	€ 740	€ 768	€ 712
4150 Wijkblad	€ -	€ -	€ -	€ -
47...,49... Overige lasten	€ 1.921	€ 2.331-	€ 2.939	€ 1.799
<i>Kosten beheer</i>	€ 34.315	€ 27.100	€ 32.172	€ 27.081
4690 Bankkosten e.d.	€ 646	€ 734	€ 686	€ 1.109
<i>Kasvoorzieningen</i>	€ 646	€ 734	€ 686	€ 1.109
4245 Collecten derden	€ -	€ -	€ -	€ -
<i>Collecten voor derden</i>	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal lasten	€ 691.245	€ 683.817	€ 646.153	€ 649.089
Totaal saldo	€ 140.000-	€ 136.016-	€ 114.049-	€ 152.775-
	nadelig saldo	nadelig saldo	nadelig saldo	nadelig saldo

Bijlage 3: Meerjarenbegroting wijkgemeente Zuidwest

Wijkgemeente Zuidwest MEERJARENBEGROTING t/m kalenderjaar 2025

Opbrengsten	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kerkbalans	€ 470.752	€ 460.595	€ 416.545	€ 410.499	€ 392.344	€ 375.188	€ 374.164	€ 343.753	€ 326.565	€ 310.237	€ 294.725	€ 279.989
keuken/zalen	€ 97.900	€ 90.553	€ 89.591	€ 97.952	€ 91.056	€ 103.455	€ 99.793	€ 86.759	€ 87.000	€ 87.000	€ 87.000	€ 87.000
bazar	€ 4.200	€ 3.600	€ 4.600	€ 2.750	€ 2.540	€ 991	€ 1.675	€ 2.712	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500
collecten	€ 19.468	€ 19.064	€ 16.789	€ 16.207	€ 19.267	€ 17.595	€ 14.829	€ 16.070	€ 15.267	€ 14.503	€ 13.778	€ 13.089
giften	€ 13.203	€ 11.262	€ 16.285	€ 10.609	€ 6.231	€ 9.861	€ 4.311	€ 9.769	€ 9.281	€ 8.817	€ 8.376	€ 7.957
overige opbrengsten 1)	€ 60.476	€ 64.737	€ 55.123	€ 40.359	€ 39.807	€ 40.713	€ 37.332	€ 37.250	€ 48.000	€ 48.000	€ 48.000	€ 48.000
totaal opbrengsten	€ 665.999	€ 649.811	€ 598.933	€ 578.376	€ 551.245	€ 547.803	€ 532.104	€ 496.313	€ 488.612	€ 471.057	€ 454.379	€ 438.535
Uitgaven	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
organisten	€ 13.483	€ 15.827	€ 12.004	€ 8.984	€ 9.836	€ 13.065	€ 11.598	€ 12.146	€ 12.450	€ 12.761	€ 13.080	€ 13.407
predikanten	€ 390.979	€ 387.081	€ 322.753	€ 320.177	€ 339.839	€ 333.516	€ 293.345	€ 304.494	€ 312.106	€ 319.909	€ 327.907	€ 336.104
koster en hulpen	€ 120.410	€ 104.711	€ 110.884	€ 111.867	€ 113.797	€ 119.815	€ 97.120	€ 90.480	€ 92.742	€ 95.061	€ 97.437	€ 99.873
onderhoud 2)	€ 33.000	€ 36.000	€ 39.000	€ 42.000	€ 45.000	€ 48.000	€ 51.000	€ 54.000	€ 57.000	€ 60.000	€ 63.000	€ 66.000
klein onderhoud	€ 28.441	€ 49.996	€ 28.588	€ 24.748	€ 27.010	€ 24.386	€ 32.076	€ 34.581	€ 35.446	€ 36.332	€ 37.240	€ 38.171
keukeninkoop	€ 15.064	€ 13.355	€ 14.843	€ 16.084	€ 14.804	€ 12.944	€ 14.291	€ 12.537	€ 12.850	€ 13.172	€ 13.501	€ 13.839
energie/water/telefoon	€ 48.321	€ 45.614	€ 45.193	€ 32.760	€ 34.416	€ 42.038	€ 43.381	€ 41.840	€ 42.886	€ 43.958	€ 45.057	€ 46.184
verzekering	€ 15.308	€ 13.340	€ 11.855	€ 7.406	€ 9.822	€ 6.934	€ 7.480	€ 10.300	€ 10.413	€ 10.673	€ 10.940	€ 11.213
overige kosten 3)	€ 130.071	€ 105.869	€ 105.422	€ 101.812	€ 98.889	€ 83.117	€ 95.862	€ 88.710	€ 90.928	€ 93.201	€ 95.531	€ 97.919
Totale uitgaven	€ 795.077	€ 771.793	€ 690.542	€ 665.838	€ 693.413	€ 683.815	€ 646.153	€ 649.088	€ 666.820	€ 685.066	€ 703.692	€ 722.710
Resultaat	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	-€ 129.078	-€ 121.982	-€ 91.609	-€ 87.462	-€ 142.168	-€ 136.012	-€ 114.049	-€ 152.775	-€ 178.208	-€ 214.009	-€ 249.313	-€ 284.175

1) rente wijkfondsen, solidariteitskas

2) dotatie groot onderhoud

3) o.m. eredienst, quotum, solidariteitskas, kosten beheer, afschrijving